

HAVENKRANT

Port of
Rotterdam

SAMEN MET BEWONERS, BEDRIJVEN EN GEMEENTEN BRENGT HET HAVENBEDRIJF ROTTERDAM EEN MOOIE, VEILIGE EN BEREIKBARE HAVEN DICHTBIJ - NR. 38 JAARGANG 10 - JUNI 2018

Win!
TICKETS VOOR DE
TENTOONSTELLING IN
HET FOTOMUSEUM
P. 6-7

Havennostalgie

op pagina 6-7

Balen katoen worden gelost in de Lekhaven
bij Thomsen's, Rotterdam (1956)

FOTOS: © CAS OORTHOUS/NEERLANDS FOTOMUSEUM

Havenslimheid

Hoe technologie de haven
steeds efficiënter maakt

P.3

Waar
spreid jij
je handdoek
uit?

P.5

Toprijzen

Win een boek
of een excursie

P.11 - 12

ONDERTUSSEN OP de Euromax Terminal (ECT)

27-03-2018
22:00 UUR

FOTO: PERRY VAN DER HOEK

Foto maken of een handje helpen bij het op zijn plek krijgen van de gangway? Met dat dilemma werd Perry van der Hoek geconfronteerd tijdens het aanleggen van containerschip *Heron Hunter*. Als planner in dienst van de ECT wachtte hij dit schip op om met de stuurman te overleggen over de belading. 'Gelukkig schoot de bemonsteraar te hulp die naast me op de kade stond: dat is de vierde man in het rijtje.' En dus

had Perry zijn handen vrij om deze fraaie plaat te schieten, zoals hij vaker doet. En niet alleen in de haven trouwens, zoals zijn Instagram-account bewijst, met veel portretten en gestileerde snapshots waarin hij het dagelijks leven op ongewone wijze vangt, veelal in tijdloos zwartwit. 'Het is een fijne, creatieve uitlaatklep naast mijn analytische werk voor de ECT.' Kijk mee op: [INSTAGRAM.COM/PERRYVANDERHOEK/](https://www.instagram.com/perryvanderhoek/)

IN UITVOERING Nieuw kadedeel voor Noordereiland

Elke jaar is het wel een keer raak – dan overstromen de kades van het Noordereiland.

Door verhoging van een deel van de Maaskade neemt de kans op natte voeten hier aanzienlijk af. Dit najaar begint het werk, volgende zomer is de nieuwe Maaskade klaar.

Een dorp in de stad – zo kun je het Noordereiland met zijn ongeveer 3300 bewoners gerust noemen. Aan alle kanten omringd door de Maas is het water hier nooit ver weg. En soms té dichtbij; als de kades overstromen, gemiddeld eens per jaar. De noodzaak om 500 meter Maaskade te vernieuwen, biedt een mooie kans op iets minder vaak natte voeten op deze plek. Na een verhoging met een kleine halve meter (tot NAP +3 meter) neemt de kans op overstroming van de Maaskade aanzienlijk af, naar verwachting nog maar eens in de tien jaar. Aanleiding voor de vernieuwingsoperatie is een verzakking op de Maaskade over een lengte van veertig meter in december 2015. Uit onderzoek van Havenbedrijf Rotterdam bleek dat de kade niet meer voldoet aan de eisen van de deze tijd. Niet zo gek, want de huidige kade dateert uit 1892, ruim 115 jaar oud... En dus pakt het Havenbedrijf niet alleen de verzakking aan, maar maakt het de Maaskade klaar voor de 21ste eeuw.

LIGPLAATSFUNCTIE

Wie wel eens over het Noordereiland wandelt, weet dat het nog steeds een ligplaatsfunctie heeft voor binnenvaartschepen. Ook na de vernieuwings-

Door de nieuwe kade daalt de kans op natte voeten, zoals hier in 2011.

operatie blijft de Maaskade een ligplaatsgebied. Om te zorgen dat de schepen hier veilig kunnen aanleggen, wordt de hele kade tot een diepte van 3,65 meter onder NAP uitgebaggerd, gearandeerd voor schepen met een diepgang tot 1,90 meter. Dieper kan niet – dat vraagt om een andere bouwmethode, die mogelijk

BESCHERMD STADSGEZICHT

Het deel van de Maaskade dat wordt vernieuwd heeft de status van 'beschermd stadsgezicht'. De kade behoudt vanaf het water dezelfde uitstraling, inclusief zijn karakteristieke keien-look en witte palen.

gevolgen heeft voor de fundering van de vele oude panden langs deze kade. Dit risico wil het Havenbedrijf niet nemen. De kadevernieuwing duurt een klein jaar. In de zomer van 2019 kan iedereen dus weer flaneren over een hypermoderne kade met een klassieke uitstraling. [PORTOFROTTERDAM.COM/MAASKADE](https://www.portofrotterdam.com/maaskade)

FOTO: ERNST BOODE

Biodiesel= minder CO₂

Dit jaar schakelt een deel van de vaartuigen van het Havenbedrijf over op biodiesel.

President-directeur van Havenbedrijf Rotterdam Allard Castelein vertelt over de voordelen.

Een derde van onze eigen patrouillevaartuigen gaat binnenkort varen op biodiesel (*hydrotreated vegetable oil*). Het gebruik van deze brandstof vermindert de CO₂-uitstoot met 80 tot 90 procent en die van fijnstof met 35 procent ten opzichte van gewone fossiele diesel. Wederom een mooie stap voorwaarts op het gebied van duurzaamheid, nadat we begin dit jaar al ons eerste hybride patrouillevaartuig in gebruik hebben genomen. Deze RPA8 kan zowel op diesel als diesel-elektrisch varen. Nog niet de hele vloot gaat over, want de biodiesel kan alleen getankt worden bij onze bunkervoorziening aan de Eemhavenweg. Het is

“BODIESEL
ZORGT VOOR
MINDER
CO₂-UIT-
STOOT”

ondoenlijk om onze patrouillevaartuigen die in het westelijk deel van de haven actief zijn, ook daar te laten bunkeren.

We stellen ons biodieselpunt echter wel open voor anderen. We willen niet alleen het goede voorbeeld geven, we willen anderen ook stimuleren om op biodiesel over te schakelen. Vooralsnog zijn onze RPA's de enige vaartuigen in Nederland die volledig op biodiesel varen. Het zou mooi zijn als iedereen biodiesel gebruikt, maar op dit moment is biodiesel nog fors duurder dan gewone diesel. Dat is een drempel, maar het is duidelijk dat ook de scheepvaart nog verdere stappen moet zetten in de verduurzaming. Om dat extra te stimuleren, geven we duurzamere schepen, bijvoorbeeld als ze op LNG of deels elektrisch varen, korting op de havengelden. Niet alleen woorden, maar dus ook daden om de verduurzaming daadwerkelijk te ondersteunen.

Allard Castelein

GESPOT *gloednieuw viaduct*

FOTO: DANWY CORNELISSEN

Rijd je richting Maasvlaktestrand over de Maasvlakweg, dan stuit halverwege op een bouwplaats, bij de Prinses Amaliahaven. Hier werkt het Havenbedrijf aan het nieuwe Prinses Amaliaviaduct, een ongelijkvloerse kruising die de gelijkvloerse vervangt. De Maasvlakweg wordt ook over vijf kilometer verdubbeld. Eind van de zomer rijd je er waarschijnlijk zelfs al overheen (let op de borden, de verkeerssituatie verandert). Reden voor de grootscheepse aanpassingen: een betere bereikbaarheid van de containerterminals. Goed nieuws, onder meer voor de strandgangers: het werk gebeurt zonder wegafsluitingen en in november, na voltooiing, rijd je nog soepeler richting strand. De bouwstof die bouwbedrijf Boskalis gebruikt bij de aanleg is het duurzame Beaumix. Het komt uit de afvalverbrandingsoven en kan na schoonmaken worden hergebruikt. Bekijk de animatie over de bouw: PORTOFROTTERDAM.COM/PRINSESAMALIAVIADUCT

Elk havennummer zijn eigen verhaal. De auto die je rijdt – dikke kans dat die aan land is gekomen bij havennummer 5230, in de Britanniëhaven. Daar is de Rotterdam Car Terminal van C.Ro Ports Automotive gevestigd – een oversized parkeerterrein met 42.000 plaatsen voor auto's, maar ook tractoren, graafmachines, enzovoort. Hier staan ze te blinken in het zonnetje. Na een laatste controle en eventuele revisie zijn ze klaar voor transport. 450.000 voertuigen per jaar belanden via weg, spoor en waterwegen in showrooms in heel Europa, van Spanje tot Scandinavië. CROPORTS.COM

Haven
5230

EFFICIËNTER, SNELLER, GOEDKOPER, SCHONER...

De haven wordt steeds slimmer

- » Schepen en havens raken steeds meer verbonden langs de digitale weg
- » Havenbedrijf Rotterdam speelt hierop in met apps en andere innovaties
- » Eén experiment zorgt voor 20% minder wachttijd voor schepen in de haven
- » Drie voorbeelden van innovaties die de haven nog 'slimmer' maken

INNOVATIE 1 *Sneller havenbezoek dankzij Pronto*

Jaarlijks bezoeken zo'n 30.000 zeeschepen de Rotterdamse haven, meer dan 80 per dag. En bij elke *port call* komt nogal wat kijken. Beloodsing, sleepboten, roeiers, laden, lossen, tanken ('bunkeren'), afval verwerken, voedselvoorraden aanvullen, ga zo maar door. Dat vraagt om nauwkeurige afstemming. 'Dus heel veel contact over en weer, zeker als aankomsttijden veranderen', vertelt Nathalie Franssen van Havenbedrijf Rotterdam. Veel slimmer is het natuurlijk om deze diensten langs de digitale weg te coördineren. Maar tot voor kort kon dat niet, omdat havens en rederijen allemaal hun eigen 'taal' spraken. Tot september 2017. Toen werd een wereldwijde standaard ingevoerd, het resultaat van jarenlange inspanningen en onderhandelingen van verschillende internationale nautische en logistieke partijen, waaronder

het Havenbedrijf. Zodoende kunnen rederijen, havens en andere logistieke partners nu onbekommerd nautische en andere gegevens uitwisselen zonder 'spraakverwarring'. Daarmee is de weg vrij om allerlei zaken rondom een port call digitaal af te stemmen. En dat is precies wat Pronto doet, een applicatie die is gebouwd door Digital Business Solutions. Dat is een nieuwe afdeling van het Havenbedrijf, in het leven geroepen om de haven met digitale innovaties slimmer te maken. 'Binnen de applicatie krijgt elk schip zijn eigen tijdslijn', legt Nathalie uit. 'Rederijen, terminals en andere dienstverleners hebben allemaal toegang tot schepen die voor hen relevant zijn – vergelijk het met Facebook waar je ook alleen de tijdslijn van je vrienden kan zien.' Dankzij Pronto kunnen alle dienstverleners goed inschatten wanneer ze aan de slag kunnen. De voortgang wordt *real time* bijgewerkt en desgewenst ontvangen gebruikers alerts bij statuswijzigingen, vertragingen en planningsconflicten. De eerste pilots met de applicatie zijn in elk geval veelbelovend. Nathalie: 'De deelnemende schepen rapporteerden twintig procent minder wachttijd in de haven. Fijn voor de bemanning, maar ook voor de haven. Dat betekent meer lading in minder tijd en met minder CO₂-uitstoot.'

Net als Facebook: ieder schip z'n eigen tijdslijn

In de haven van de toekomst is alles met elkaar verbonden.

INNOVATIE 2 *Slimme haven dankzij internet of things*

Hang de haven vol sensoren, combineer op slimme wijze hun datastromen en je leert dingen waarmee je de haven efficiënter kunt runnen dan nu gebeurt. Dat is de basisgedachte achter het *internet-of-things*-project dat Havenbedrijf in samenwerking met technologiepartner IBM is gestart. En er valt nogal wat te meten in de haven. Denk aan waterstanden, zoutgehaltes, windsnelheden, zicht en stromingen. Uit deze data kun je allerlei informatie destilleren. Bijvoorbeeld wat het beste tijdstip is voor een schip om aan te meeren met voldoende diepgang voor een maximale belading of wanneer de stroming optimaal is voor een zo efficiënt en duurzaam mogelijke reis. Maar ook: wanneer het tijd wordt om een vaarweg uit te baggeren. Waarna het baggerschip geheel zelfstandig aan de slag gaat. Want dat is de volgende stap waarvoor dit netwerk van sensoren essentieel is: autonome scheepvaart, oftewel robotschepen die zelf hun weg zoeken door de haven en onderweg 'praten' met de kademuren, meerpalen en laad- en loskranen. Welkom in de toekomst.

INNOVATIE 3 *Minder CO₂-uitstoot dankzij blockchain*

Bitcoin en blockchain waren misschien wel dé buzzwoorden van 2017. Maar wie snapt inmiddels hoe cryptovaluta werken? Jij niet? Geeft niks. Ook zonder de onderliggende techniek te doorgronden, kunnen we vaststellen waarvoor hij ideaal is: onderlinge transacties veilig en betrouwbaar tot stand brengen zonder tussenkomst van een externe partij. Of dat nu betalingsverkeer is zonder bank. Of een decentraal energienetwerk dat voor de Rotterdamse haven heel interessant is. Zo kunnen bedrijven in de haven met een overschot aan warmte dit 'restproduct' leveren aan een bedrijf dat erom zit te springen. Hetzelfde geldt voor elektriciteit die stadsbewoners opwekken met hun zonnepanelen. Produceer je te veel, dan is er altijd wel een buur die jouw stroom kan gebruiken. Op die manier draagt de blockchain bij aan efficiënter energiegebruik (en dus minder CO₂-uitstoot). Het is een van de redenen waarom Havenbedrijf Rotterdam deelneemt aan het BlockLab. Inmiddels heeft dit 'laboratorium' al vier innovatieve toepassingen voor de energiemarkt opgeleverd. BLOCKLAB.NL

De online tool Shiptracker komt voort uit een van de experimenten met de 'digitale haven'. Hiermee kun je precies volgen wanneer een schip aanmeert in de haven. Zo hoef je de binnenkomst van je favoriete schip nooit te missen. SHIPTRACKER.PORTOFROTTERDAM.COM

*Onder bewind van
André Kramer
werd het oer-
Rotterdamse bedrijf,
De Kramer Group, de
haarlemmerolie van
de containerhaven.*

André Kramer had een dubbel gevoel toen hij in 2007 als piepjonge ondernemer werd benoemd tot Rotterdams Havenman van het Jaar. 'Ik verdiende die titel omdat we de Rotterdam Container Terminal op de Maasvlakte openden, maar na drie jaar werven had ik nog niet één klant. Het verhaal ging in die tijd dat het slecht afliep met wie eenmaal gekozen was tot Havenman van het Jaar. Ik dacht: ik ben de sigaar. Toen kwam de crisis. De containerterminals moesten op hun geld letten en belden mij voor allerlei diensten. Vanaf dat moment is het gaan lopen. In het derde jaar begonnen we winst te maken.'

STAGIAIR

André is zo Rotterdams als de haven, maar een groot deel van zijn jeugd speelde zich af op Jersey, een eiland voor de Franse kust. Dat zit zo: 'Mijn vader begon als glazenwasser in Delfshaven. Als het regen-

de, moesten ze containers schoonmaken. Daarna ging hij die ook repareren.' Later opende Kramer senior zijn eerste *empty depot*, een opslagdepot voor lege containers. En zo gebeurde het dat hij in de jaren tachtig gefortuneerd vertrok naar het Kanaaleiland en afwisselend vanuit Rotterdam en Jersey de scepter zwaaide over zijn Rotterdamse bedrijf. Twintig jaar geleden kwam André in de zaak als stagiair en werkte zich omhoog.

INGEVROREN FRITES

Kramer Group is tegenwoordig veel meer dan een empty depot. 'De rol van Kramer op de Maasvlakte is het ontlasten van de deepsea terminals en dat doen we niet alleen door de overvolle terminals van hun lege containers te verlossen. Vanwege het toenemende verkeer op de Maasvlakte brengen we containers bijvoorbeeld per

truck naar onze nabijgelegen terminal om ze daar op andere schepen te laden. Bovendien halen we per dag zeshonderd containers van de weg door binnenvaartschepen te laten varen tussen de Maasvlakte en de Eemhaven.'

De belangrijke activiteit in de Eemhaven is de behandeling van containers die bestemd zijn voor *Coolport*. Dit is een kolossaal koel-/vrieshuis van Kloosterboer met een capaciteit voor 40.000 pallets. Hier arriveren vanuit de hele wereld ingevroren frites, vruchtensappen, sinaasappels en andere voedingsmiddelen om te worden voorbereid voor de West-Europese supermarkten. Is dat gebeurd, dan vertrekken de producten weer via trein, truck en binnenvaartschip naar het achterland.

De Kramer Group doet werk dat de grote terminals niet oppikken en zorgt daarmee

dat de haven efficiënter wordt. Bedrijven zien die toegevoegde waarde: Friesland Campina wil hun Rotterdamse containers alleen maar door Kramer laten behandelen. Maar het bedrijf wil meer. De tekeningen liggen klaar voor een volledig geautomatiseerd containerdepot op de Maasvlakte. Die bestaat nog nergens ter wereld. 'Het lijkt me gewoon ontzettend gaaf: het eerste geautomatiseerde depot in de wereld naast de twee enige geautomatiseerde terminals ter wereld. Dat moet kunnen. De techniek bestaat al.' Daarnaast wil Kramer uitbreiden. 'Maar er zijn meer gegadigden voor extra kademeters. Dus oriënteren we ons ook op Vlissingen. Ik ben wel ondernemer. Ik wil groeien en ondernemen.'

MEER PERSONEEL

Om zijn ambities waar te maken, heeft de Kramer Group nieuwe medewerkers nodig. 'We zijn de afgelopen tien jaar gegroeid van vijftig naar ruim driehonderd medewerkers. En we kunnen nog tientallen mensen gebruiken voor allerlei functies. We zijn op zoek naar mensen met gezond verstand.' André hoopt dat hij de ruimte krijgt om verder uit te breiden. Dat zou ook goed zijn voor tal van Rotterdamse evenementen waarbij Kramer betrokken is. 'We zijn nooit te beroerd om de terminal ter beschikking te stellen voor Rotterdam-promotie.' Zo werd een aflevering van *The Grand Tour*, de opvolger van *Top Gear*, op hun terminal opgenomen. De normaalste zaak van de wereld vindt André. 'Dat vinden we gewoon leuk.'

KRAMERGROUP.NL

Groot geworden in de crisis

*André Kramer:
zo Rotterdams als
de haven*

VOOR NIETS GAAT DE ZON OP

- » Bij de Slufter op de Maasvlakte wordt geëxperimenteerd met drijvende zonnepanelen
- » Slaagt de proef, dan komt hier waarschijnlijk een grootschalig zonneveld
- » Samen met de windmolens levert dit schone energie voor tienduizenden huishoudens

Is het een boot, een vis of een zee-meeuw? Nee, het is een zonnepaneel! Sinds juli vorig jaar drijven er drie installaties met elk zo'n 160 zonnepanelen in de Slufter, de opslagplek voor verontreinigde baggerspecie op de Maasvlakte. Drie bedrijven (Texel4-Trading, Wattco en SunProjects) installeerden deze drijvende zonnepanelen in het kader van een landelijke proef. Daaraan doen meer dan dertig partijen mee, waaronder Havenbedrijf Rotterdam. Doel van de proef: uitzoeken aan welke eisen zonnepanelen moeten voldoen die drijven op soms onstuimig water. De locatie is hiervoor bij uitstek geschikt. De uiterst westelijke ligging maakt de Slufter een van de meest zonnrijke plekken in Nederland. En dat is uiteraard goed voor de opbrengst van de zonnepanelen. Sommige vloten in de Slufter draaien mee met de zon en kunnen daarmee 18 procent meer stroom opwekken dan zonnepanelen aan land. Blijkt aan het eind van dit jaar dat de proef succesvol is, dan onderzoeken Rijkswaterstaat en Havenbedrijf Rotterdam – de eigenaren van de Slufter – of het mogelijk is om hier een grootschalig zonneveld aan te leggen. Er is plek voor ruim 500.000 zonne-

Bij de Slufter wordt geëxperimenteerd met drie verschillende drijvende installaties met elk zo'n 160 zonnepanelen

panelen, goed voor duurzame stroom voor 25.000 tot 30.000 huishoudens.

KRACHTIGE WINDMOLENS

Maar er wordt niet alleen zonnestroom opgewekt bij de Slufter. Immers: zee = wind = ideale locatie voor windmolens. En daarom vind je op de ringdijk van de Slufter het Windpark Slufterdam. De Slufter is een van de beste windmolenlocaties in Nederland weet Hidde Seidel, projectmanager bij Nuon. 'Ga maar na. De molens staan op land, waardoor je ze relatief makkelijk kunt plaatsen en onderhouden.

Maar wel direct aan zee, waardoor ze veel wind vangen. En dit is een heel windrijke locatie.' Ook het feit dat er weinig mensen in de omgeving wonen, speelt mee: zo wordt hinder van geluid en slagschaduw zoveel mogelijk voorkomen.

De zeventien windmolens die er staan, maken momenteel, na vijftien jaar trouwe dienst, plaats voor veertien moderne windmolens met een groter vermogen. Nuon plaatst er acht, Eneco de andere vier. Hidde: 'De nieuwe molens hebben meer vermogen: ze zijn hoger en hebben een grotere diameter,

KLIMAAT

Het Havenbedrijf maakt zich sterk voor een veilige, gezonde en aantrekkelijke haven(omgeving) en wil klimaatverandering tegengaan. Mede daarom worden dit soort duurzame initiatieven gestimuleerd.

waardoor ze meer energie produceren. Om precies te zijn 50,4 megawatt.' Als de nieuwe windmolens uiterlijk eind dit jaar in bedrijf zijn, wekt het windpark op jaarbasis genoeg duurzame stroom op voor zo'n 50.000 huishoudens. Twee keer zoveel als in de oude situatie en dat is goed nieuws voor mens en milieu. Meer duurzame energie betekent minder CO₂-uitstoot en het maakt ons minder afhankelijk van fossiele brandstoffen. Bovendien: voor niks gaat de zon op, en waait de wind. Aan duurzame energie geen gebrek dus.

Strandtest 2018

Hier kun je zwemmen, daar schepen spotten, verderop naakt zonnen – waar spreiden we onze handdoek uit? Deze strandtest wijst je de weg.

Kindvriendelijk zwemmen

Horeca

Schepen spotten

Activiteiten

Nudisten

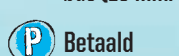
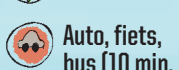
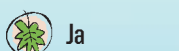
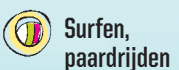

Bereikbaarheid

Parkeren

1 STRAND VAN ROCKANJE

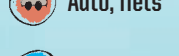
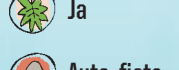
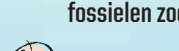
Zandbanken voor de kust zorgen voor een kalme zee: perfect voor spelende kinderen. Het badstrand ligt in het zuiden, aan de noordkant is ruimte voor naaktrecreatie. Of wandel in de Voorse Duinen. Betaald parkeren aan het strand. Zie: rockanjeaanzee.com/rockanje-strand

2 OOSTVOORNSE MEER

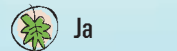
Dit overzichtelijke strand is ideaal voor gezinnen. Maar ook voor sportduikers vanwege de 'duikobjecten' op de bodem. Goed bereikbaar met fiets en auto (beperkt gratis parkeren). Twee strandtenten aanwezig. Kijk op: tinyurl.com/oostvoornsemeer

3 MAASVLAKTE-STRAND

Zelfs op drukke dagen nog een rustige spot. Neem een koelbox mee, want de horeca is eenvoudig. Perfect bereikbaar met auto (1500 gratis plekken) of fiets. Met speciale strandopgang voor mindervaliden en een 'activiteitenstrand'. Of zoek fossielen, die met de aanleg van Maasvlakte 2 zijn opgespoten. Kijk op: tinyurl.com/mv2strand

4 HOEK VAN HOLLAND

Flaneer over de boulevard en pak een terrasje met uitzicht op zeeschepen. Of wandel en fiets in het uitgestrekte duingebied. Veel (gratis) parkeermogelijkheden. Terrein Badweg is het grootst (1250 plekken), op vijf minuten lopen van het strand. Kijk op: tinyurl.com/parkerenindehoek

De haven van weleer

Door de ogen van fotograaf Cas Oorthuys

Hij wordt gezien als een van de meest invloedrijke Nederlandse fotografen van de vorige eeuw: Cas Oorthuys. In september wijdt het Nederlands Fotomuseum een tentoonstelling aan zijn werk, onder meer met havenfoto's. De Havenkrant zorgt voor voopret en selecteerde er alvast zeven.

Cas Oorthuys met Rolleiflex, Indonesië (1947)

'Oorthuys stond met zijn werk midden in het leven'

Daniël van de Ven (89) fotografeerde in dezelfde periode als Cas Oorthuys en kwam hem wel eens tegen: 'Hij ging 's morgens vroeg de deur uit en kwam 's avonds laat weer binnen. Cas Oorthuys was een uitstekend vakman. Hij fotografeerde met een Rolleiflex, dat is een tweegig spiegelreflex toestel. Deze camera was populair bij fotografen die in de reportage- en fotojournalistiek werkten. Hij hing op borsthoogte – de fotograaf keek er van bovenaf in – zodat je onopgemerkt kon fotograferen. Oorthuys maakte daar optimaal gebruik van en had ook een goed oog voor de compositie. Dat kenmerkt zijn werk', aldus Daniël, tussen 1945 en 1971 als fotograaf verbonden aan de Holland Amerika Lijn. 'Oorthuys stond met zijn werk midden in het leven. Zijn foto's zijn van grote documentaire waarde.'

GEEN VETPOT

Daniël zag hem ook bij tewerlatingen op de Gusto scheepswerf in Schiedam waarvoor Oorthuys werkte. 'Hij was een aardige en openhartige man. Leven van fotoboeken was niet bepaald een vetpot. Hij klaagde daarover. Het is verbazingwekkend dat hij zo'n uitstekend archief had, terwijl hij zulke lange werkdagen maakte. Eigenlijk heeft hij gefotografeerd voor zijn nalatenschap.'

Havenarbeiders, Rotterdam (1951)

Bouw vrachtgebouw Schiphol, bouwbedrijf IBC (ca. 1966)

Op de veerboot 'Heen en Weer', Rotterdam (1950)

Vertrekhal van de Holland-Amerika Lijn, Rotterdam (1956)

Tewaterlating van het stoomschip Rotterdam, Rotterdamsche Droogdok Maatschappij, Rotterdam (13 september 1958)

Gieter, Hoogovens, IJmuiden (1957)

WIE IS CAS OORTHUYS?

Cas Oorthuys (1908-1975) begon zijn carrière als bouwkundig tekenaar bij de gemeente Amsterdam. Nadat hij tijdens de crisisjaren was ontslagen, beproefde hij zijn geluk als grafisch ontwerper en fotograaf. In de jaren dertig hadden de foto's van Oorthuys – die lid was van de communistische partij – een sterk propagandistische inslag: zijn foto's van arbeiders wilde hij inzetten in de strijd tegen het kapitalisme. Tijdens de oorlog sloot Oorthuys zich aan bij het verzet. Zo maakte hij pasfoto's voor vervalste persoonsbewijzen. In mei 1944 werd hij door de Duitsers opgepakt. Hij zat drie maanden gevangen in Kamp Amersfoort, waarna hij onderdook.

Na de oorlog liet Oorthuys de beperkingen los van het kerkelijk milieu waarin hij was opgegroeid en zijn communistische periode. Hij portretteerde voortaan het leven van gewone mensen vanuit een humanistische levensvisie en publiceerde fotoboeken, reis-rapportages en bedrijfsuitgaven. Oorthuys liet een archief na van meer dan een half miljoen negatieven dat vanaf 1944 zeer compleet is en talloze onderwerpen omvat, waaronder veel havenfoto's. In 1975 overleed Oorthuys plotseling, vlak nadat hij in opdracht van de PTT (voorloper van Koninklijke PostNL) de bevrijdingszegel 1945-1975 had ontworpen.

FOTOS: © CAS OORTHUYS/ NEDERLANDS FOTOMUSEUM

HELP MEE en win!

Het Nederlands Fotomuseum roept heel Nederland op om mee te werken aan het beschrijven van de foto's zonder bijschrift uit het archief van Cas Oorthuys. Alvast oefenen? Voorzie de foto hierboven van een passend bijschrift. De meest accurate bijschriften maken kans op tickets voor de tentoonstelling

'Dit is Cas'. Mail het bijschrift met naam en contactgegevens o.v.v. 'Cas' voor 1 sept naar havenkrant@portofrotterdam.com.

De smaak te pakken? Sinds 1 mei kan iedereen online alle foto's van Oorthuys bekijken én beschrijven. 'Het archief bestaat uit bijna een half miljoen foto's, dat kan je als

museum niet alleen', zegt directeur Ruud Visschedijk. 'Bovendien zijn wij op zoek naar specifieke kennis over uiteenlopende zaken, want Oorthuys fotografeerde letterlijk alles en overal ter wereld.' **Aanmelden en meedoen:** nederlandsfotomuseum.nl/captions-for-cas/

De overzichtstentoonstelling *Dit is Cas | Vintage fotografie van Cas Oorthuys* start op 15 september in het Nederlands Fotomuseum op de Wilhelminapier, Rotterdam.

WERK *in de haven*

BAAN gescoord

Mitchel Vroon (23): 'Sinds een paar weken ben ik **surveyor bij Inspectorate**, een onafhankelijk controlebedrijf. Ik inspecteer de kwaliteit van vloeibare lading van

zeeschepen zoals benzine, diesel en olie. Bedrijven schakelen ons in om er zeker van te zijn dat zij de lading krijgen die ze hebben besteld. De wereld is niet nieuw voor me, hiervoor controleerde ik droge ladingen. Ik heb net drie weken meegelopen met een collega en ga nu steeds meer zelf aan de slag. Het leukst? Iedere dag is anders. Nieuwe plek, nieuwe lading, nieuw schip. En de onregelmatige werktijden. Van 9 tot 5 is niets voor mij.'

OOK AAN DE SLAG?

Opleiding: Er is geen specifieke opleiding. Beginnende surveyors volgen een interne training van zo'n vier weken.

Kwaliteiten: zelfstandig kunnen werken, onregelmatige werktijden niet erg vinden.
Meer informatie: watertalent.nl

De werkweek van... HONDENGELEIDERS

Samen met Mechelse herders Gigi en Nolan zoeken Michael en Brenda, hondengeleiders bij de Zeehavenpolitie, naar mensen die illegaal de oversteek naar Engeland willen maken.

MAANDAG

Michael: 'We werken onregelmatig en vandaag gaat mijn wekker om 04.45 uur. Op welk tijdstip we ook beginnen: eerst laten we de honden uit. Ze zijn eigendom van de politie, maar wij zijn verantwoordelijk voor ze. Ze slapen buiten in hun kennel. We laten hen niet binnen op de bank liggen, omdat ze gemotiveerd moeten blijven om te werken. Maar dat betekent niet dat we niet met de honden knuffelen en met ze wandelen in het bos of op het strand. Dit doen we ook vaak na een speuractie. Even uitwaaien geeft de hond rust en kracht voor een volgende zoektocht.'

DINSDAG

Brenda: 'Vandaag zoek ik met Gigi op een terminal waar een schip vol trailers richting Engeland gaat. Onze honden zijn getraind op het ruiken van menselijke geur. Denk aan CO₂ die we

uitstoten of zweetlucht. Veel mensen proberen de honden te misleiden met bijvoorbeeld koffie, hondenvoer of toiletverfrisser. Maar dat heeft echt geen zin. De honden ruiken je toch wel.'

WOENSDAG

Michael: 'Brenda en ik zijn de enige twee bij de Zeehavenpolitie die dit werk doen. We doen een pilot van twee jaar, het is echt pionieren. Vandaag overleggen we over de schepen die aankomen en welke terminals we bezoeken met de honden. We kiezen ervoor om morgen een poortcontrole te doen bij een terminal. Zo kunnen we verborgen mensen al bij de ingang onderscheppen.'

DONDERDAG

Brenda: 'Soms vind je niks, soms wel. Vandaag lukt het Gigi om een groepje mensen op te sporen. Wegrennen doe je niet als zo'n hond voor je staat te blaffen,

al zijn deze honden niet getraind om te bijten. Als beloning voor de vondst, geeft ik Gigi een bijtrol, een soort speeltje. Direct doe ik een melding bij de Vreemdelingenpolitie die zorgt dat de mensen naar het bureau worden gebracht. Onze taak zit er weer op!'

VRIJDAG

Michael: 'Wij hebben de honden altijd bij ons, maar vandaag mag ik na een speuractie 'gewoon' surveilleren in de haven. Ook wij kunnen worden opgeroepen voor inbraken, ongevallen en andere meldingen in de haven. Nolan zit dan achterin de auto met een speciale airconditioning aan. Die komt niks tekort!'

We liepen een dagje mee met Gigi en Nolan en Michael en Brenda. Bekijk de vlog op PORTOFROTTERDAM.COM/HAVENKRANT

FOTO: ANJA KORTENBOUT

OOK AAN DE SLAG?

Opleiding: Brenda en Michael volgden allebei de Politieacademie en werden 'gewone' agenten. Na een selectie en een opleiding die ze met de honden deden, mochten ze aan de slag als hondengeleiders.
Kwaliteiten: stevig in je schoenen staan, stressbestendig zijn, onregelmatige werktijden en natuurlijk: passie voor dieren.
Meer info: kombijdepolitie.nl

HANDEN UIT DE MOUWEN *voor tevreden gasten*

Feest!

Hotel New York bestaat 25 jaar. En dat moet gevierd worden. Bezoek bijvoorbeeld de tentoonstelling over het hotel in Museum Rotterdam. Meer info, zie p. 12 en hotelnewyork.nl/25-jaar.

Mark: 'Ik zou nooit een kantoorbaan willen'

's Nachts is Hotel New York zijn domein. Dan zorgt Mark Ritsema (56) als nachtportier voor het reilen en zeilen in het voormalige directiegebouw van de Holland-Amerika Lijn.

Als de meeste mensen op één oor liggen, begint voor nachtportier Mark Ritsema de 'werkdag'. Twee dagen per week meldt hij zich om 23.30 uur bij Hotel New York voor zijn dienst. Het begon ooit als het ideale bijbaantje, inmiddels zorgt het werk alweer 23 jaar voor een vaste bron van inkomsten naast zijn bestaan als muzikant en journalist. Een medewerker van (bijna) het eerste uur: het hotel bestaat dit jaar 25 jaar. Het werk is wat hem betreft meer iets voor de *freewheelers* onder ons. Degenen zonder partner en kinderen, die hun tijd relatief vrij kunnen indelen. 'Ik werk van 23.30 uur tot 6.30 uur. Als ik klaar ben met werken, gaan de meeste mensen aan de slag. Ik vind het heerlijk, zou nooit een kantoorbaan willen hebben.' De werkplek zelf geeft de baan extra glans. 'Prachtig gebouw natuurlijk. Oud, intiem en stijlvol.' De meeste nachten zijn relatief

rustig, maar Mark is altijd alert. 'Je hebt de verantwoordelijkheid voor alle gasten in de kamers boven je. Als er iets gebeurt, ben jij degene die moet handelen.' Mark heeft niet voor niets zijn diploma voor bedrijfshulpverlening (bhv). En jaarlijks bespreken hij en zijn collega's de procedures die je moet volgen als er iets misgaat. Wat hij vaak doet: allerhande hand-en-spandiensten voor de gasten. Roomservice bijvoorbeeld. Lachend: 'Gewoon broodjes hoor, ik hoef gelukkig niet te bakken of te koken. Dat is niet aan mij besteed.'

OOK AAN DE SLAG?

Opleiding: geen specifieke opleiding nodig, wel een bhv-diploma.
Kwaliteiten: gastgericht zijn, niet erg vinden om 's nachts te werken.
Meer info: hotelnewyork.nl/vacatures

FOTO: ANJA KORTENBOUT

OOK WERKEN IN DE HAVEN?

Van techniek tot marketing en van logistiek tot nautisch werk, zoals dat van de loodsen en roeiers. De haven heeft interessante functies in alle richtingen voor mannen en vrouwen. De haven zorgt voor zo'n 100.000 directe arbeidsplaatsen en 80.000 indirecte banen bij bedrijven in de regio. Interesse? Kijk dan eens op een van deze websites. Benieuwd naar de salarisindicatie van verschillende functies in de haven, check loonwijzer.nl.

KIJK VOOR VACATURES OP:

- WATERTALENT.NL
- PORTOFROTTERDAM.COM/VACATURES
- TALENT-GEZOCHT.NL
- MARITIEMEVACATUREBANK.NL
- ROTTERDAMPORINFO.COM

FOTO'S: JIRI BULLER

Oefenen voor het echie

In een haast verloren hoekje, helemaal achter op een enorme parkeerplaats, staat Europa's enige oefenfabriek: de RDM Training Plant. Een kijkje op deze levensechte trainingsfaciliteit.

Als je zorgt dat je voorwiel voor het middelste blokje van de pallet staat, en je stuurt vervolgens helemaal haaks in, dan kom je recht voor de pallet uit. Tip voor als je eens in een kleine ruimte moet werken. Stefan Sperber kijkt over zijn schouder naar de zeven mannen die op een rijtje naar hem staan te kijken. Ze knikken, wat voor Stefan het teken is om de daad bij het woord te voegen. Haaks insturen en inderdaad: zijn rode heftruck kan de pallet ineens meenemen. Dan stapt de instructeur uit; het is tijd voor zijn zeven cursisten om te laten zien wat ze kunnen. Morgen is het examen, dan moeten de mannen op vier onderdelen hun rijvaardigheid tonen.

DICHTERBIJ DE WERKELIJKHEID

'Denk aan je lepels, Nick! Die mogen weer naar beneden als je gaat rijden.' Stefan heeft een centraal plekje in de schaduw gezocht, waar hij zijn leerlingen goed in de gaten kan houden.

'Linkerschouder, rechterschouder en dán pas achteruit, Jim.' De instructeur van opleidingsinstituut The Knowledge is tevreden over de verrichtingen. Gaat wel goed komen morgen, knikt hij: 'Dit zijn in het dagelijks leven geen heftruckchauffeurs. Procesoperators vaak, hier in de haven. Dikke kans dat ze, wanneer ze over vijf jaar op herhaling moeten, amper hebben gereden.' Juist daarom, vervolgt de instructeur, is het mooi dat hij deze cursus hier kan aanbieden. De oude rubberfabriek van Shell is na zijn actieve leven helemaal gedemonteerd en hier op RDM weer opgebouwd. Om havenwerkers een opleidingslocatie aan te bieden die de realiteit benadert. Veel beter, aldus Stefan: 'Wij hebben drie opleidingscentra, maar dat zijn uiteindelijk steriele magazijnruimtes. Dit komt veel dichterbij de werkelijkheid voor deze jongens. Dit heeft niemand staan.'

UIT DE HELE WERELD

Klopt als een bus, knikt Ron Bal. Na een half leven bij Shell is hij sinds dit jaar de plantmanager op deze RDM Training Plant. Een unieke locatie, verzekert hij: 'Zelfs Koreanen had ik laatst op bezoek. Grote namen in de haven als Shell, BP en Engie hebben hier geld in gestoken. Net als het Havenbedrijf en het ministerie van OCW. Deltalinqs, de brancheorganisatie van de bedrijven uit de Rotterdamse haven, verzorgt hier trainingen en opleidingen. Omdat we het allemaal belangrijk vinden dat mensen die in de haven werken een goe-

CIJFERS

2017
Opening
Training Plant

Streven voor
2019:

100
studenten
per dag

16.000
studenten
per jaar

100
verschillende
opleidingen

de, realistische opleiding krijgen waarbij veiligheid voorop staat. Dat kan hier.' En realistisch is het. 'Hier leren ze te werken in een praktijksituatie, met de bijbehorende risicobeheersing.' Dus draagt iedereen de juiste beschermingsmiddelen en wordt er geen bout aangedraaid zonder de juiste werkvergunning. Ron: 'En in die werkvergunning staat dan expres een foutje, dat moeten de cursisten ook opmerken. En kijk eens naar die manometer: die staat op vijf bar. Terwijl er geen druk op de installatie staat. Dan is het de bedoeling dat iemand die hier komt leren voor flensmonteur dat ook ziet en aan de bel trekt. Zo leren ze meer dan alleen vakmanschap.'

OP ZIJN KANT

Terwijl zes mannen zich bezighouden met een drie meter lange pijp die in een hijskraan hangt, rijdt een van de heftruckcursisten achterwaarts van een oprijbrug een vrachtwagentrailer uit. 'Recht naar beneden!' roept Stefan. 'En pas weer sturen als je helemaal op de grond staat. Anders gaat-ie op zijn kant, hè.' Nick Schaap is in de schaduw gaan zitten, wachtend op zijn beurt. De procesoperator is tevreden over de opleiding. 'Ik rijd al geregeld op een heftruck, maar ik moet wel het officiële papiertje hebben hè. Mooi dat dat hier kan. Neem die bakjes die we moeten verplaatsen, die rottingen ken ik wel. Die zijn moeilijk te stapelen, man.'

Bekijk ook de film op PORTOFROTTERDAM.COM/HAVENKRANT

RDM OEFENFABRIEK: DE PLEK WAAR ALLES SAMENKOMT

Deltalinqs, de brancheorganisatie voor de Rotterdamse havenbedrijven, zoekt de beste trainers voor de opleidingen in de vorig jaar geopende oefenfabriek. Leerlingen van het nabijgelegen Technisch College Rotterdam bouwen verder aan de installatie, zodat zij straks praktisch onderlegd de arbeidsmarkt op gaan.

Elke operator in het havengebied kan hier een van de ongeveer honderd opleidingen volgen; van veiligheid tot risicobeheersing, van brandoefeningen tot hijslessen en van een flens monteren tot een last aanslaan. Jaarlijks zestien-duizend leerlingen, dat's het streven van plantmanager Ron Bal. 'Zie je nergens.'

RDMTRAININGPLANT.NL

NATUURFILMMAKER WILLEM BERENTS:

'Natuur in de haven: voer voor een prachtige film'

DE HAVENSPOT VAN WILLEM

De favoriete plekken in de haven zijn voor Willem vooral de plekken met onverwachte aanwezigheid van planten en/of dieren. Voor de foto koos hij de Alexiahaven: 'Daar wordt nieuw land aangelegd voor het toekomstige Offshore Center waar enorm veel meeuwen en aalscholvers op afkomen. Hier maken we soms al opnames.'

De bunzing, havik en verschillende orchideeënsoorten hebben minstens twee dingen gemeen: je vindt ze allemaal in de havens van Rotterdam en Moerdijk én ze spelen een hoofdrol in De Nieuwe Wildernis 2 - Wild Port of Europe. Filmmaker Willem Berents: 'Met deze film laten we zien hoe rijk de natuur in de haven is.'

De havengebieden zijn aangelegd als haven- en industriegebied, maar de natuurlijke rijkdom is minstens zo belangrijk, vertelt Willem van natuurfilmbedrijf Veldkijker: 'De natuur zoekt een eigen weg, claimt een plek en past zich aan. Dat is voer voor een prachtige film.' Zo leven in de Rotterdamse haven talloze diersoorten. Elk jaar broeden er bijvoorbeeld 30.000 kleine mantelmeeuwpaartjes. Een goede reden om deze dieren een hoofdrol te geven. 'Net als de egel. Als een soort kleine vagebond trekt dit dier door de haven.' Nog nooit maakte Willem een film over zo'n groot gebied. 'Als je de omgeving vergelijkt met een natuurgebied als de Oostvaardersplassen, dan was dat ter grootte van het topje van je vingers en zijn deze havens

samen je hele hand. Hier gaan industrie en natuur samen, en dat willen we laten zien.' Het idee om een natuurfilm in de haven te maken ontstond in Moerdijk. 'Ik mocht bij Shell filmen. De relatie tussen de industriële setting en de natuur die ik daar zag was totaal onverwacht. Samen met EMS FILMS - de makers van De Nieuwe Wildernis (1) - hebben we het idee voor een film vervolgens uitgewerkt.'

RECYCLE OF LIFE

Het thema van de film wordt 'Recycle of life'. Volgens Willem tonen klassieke natuurfilms alleen de traditionele levenscyclus van de natuur, maar in de haven is de aanwezigheid van de industriële setting. 'Doordat de mens als een schepper voortdurend ingrijpt in het gebied met grote machines worden planten en dieren als het ware gedwongen om hun leven steeds opnieuw uit te vinden. Er ontstaat een recycle-of-life.' Daarnaast sluit het thema volgens Willem aan bij de energietransitie die in de haven speelt, waarbij de mens het leven ook 'opnieuw uitvindt' en overschakelt van fossiel naar hernieuwbaar. De film moet straks het gevoel geven dat de kijker midden in de haven is. 'We willen het liefst dat de kijker de haven in elk shot herkent. Ook als je bijvoorbeeld een zeehond ziet jagen.'

De komende twee jaar is Willem regelmatig samen met zijn crew in een mobiele schuiltent (een soort groene bus) in de haven. Maar filmen in de haven doe je niet zo maar. 'Waar je in een natuurgebied vanuit je schuiltent kunt wachten tot de natuur aan je voorbijtrekt, moeten we hier voldoen aan alle protocollen en alle filmlocaties aanvragen. Daarom moeten we ons extra goed voorbereiden.' Een andere uitdaging: de tegenstellingen in de haven. 'Voor een gemiddelde natuurliefhebber is een paard of Schotse hooglander groot, maar naast zo'n kolos van een schip is het natuurlijk niks.' Welke locaties sowieso in de film komen? 'Vraag liever welke er niet in komen. Dit is zo'n rijk gebied! Bijvoorbeeld de leidingstroken waar niet gebouwd mag worden en waar de zeldzame blauwvleugelsprinkhaan vrij spel heeft of het Kleine Beereiland met zeehonden op het strand. Elke plek in de haven heeft iets bijzonders.'

DE NIEUWE WILDERNIS 2 - WILD PORT OF EUROPE

De Nieuwe Wildernis 2 - Wild Port of Europe komt in 2020 in de bioscoop. De eerste editie werd gefilmd in de Oostvaar-

dersplassen. Die film trok 700.000 bezoekers en ontving meerdere prijzen, waaronder een Gouden Kalf.

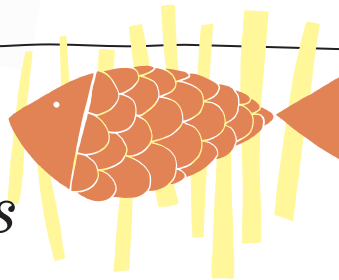
kinderpagina

VADERDAG in Futureland

Geef je je vader deze Vaderdag (alweer) sokken, een stropdas of toch nog maar een aftershave? Of verras je hem deze keer eens met een ander cadeautje? Met een uitje bijvoorbeeld! Tip: vier Vaderdag in FutureLand! Op www.futureland.nl lees je wat jij en je vader op 17 juni precies kunnen doen. Heb je zelf ook een leuke dag!

VIS & ships

Ook zo gek op gebakken vis? Ga op zaterdag 4 of 18 augustus op excursie met vaartocht langs alle hotspots van de Rotterdamse haven. Tijdens deze havenexcursie proef je vis uit de Noordzee. Koks van restaurant New Fork maken de vis voor je klaar. Da's pas smullen! Info en reserveren: houd de agenda van FutureLand in de gaten op FUTURELAND.NL.

DRIJVENDE auto's?

Wist je dat Rotterdam een speciale haven heeft voor autoschepen? Met zo'n vijfduizend auto's aan boord lijkt een autoschip wel een drijvende parkeergarage! Je kunt je vast voorstellen dat er veel mensen nodig zijn om ze van het schip te rijden en op de kade te parkeren. De Hoegh Target, het grootste autoschip ter wereld, kan zelfs 8.500 auto's vervoeren. Het schip heeft maar liefst veertien verdiepingen!

De grote havenquiz

Hoeveel weet jij van de haven?
Doe de quiz en win het boek
Fred in de haven!

Win!

Dit boek winnen? Maak de quiz en stuur de juiste antwoorden met naam en contactgegevens voor 1 juli naar havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. quiz kinderpagina. Onder de goede inzendingen verloten we 10 exemplaren van *Fred in de Haven*.

1

Wat is de grootste haven van de wereld?

- A. Singapore
- B. Shanghai
- C. Rotterdam

2

Hoe lang is een grote zeecontainer?

- A. 20 ft, oftewel 6,1 meter
- B. 40 ft, oftewel 12,2 meter
- C. 60 ft, oftewel 18,3 meter

3

Welke dieren komen niet meer voor in de haven?

- A. Vogels
- B. Zeehonden
- C. Mammoeten

4

Hoe komt het dat je nog steeds hyena's kunt vinden?

- A. Dat komt omdat professionele strandjutters de haven afspeuren met speciale drolendetectors
- B. Toen er tussen Engeland en Nederland nog geen zee was kloven hyena's hier mammoetbotten. Zo kregen ze veel kalk in hun poep. Zonder lucht en licht in de zeebodem konden de keutels verstenen.
- C. Wat een onzin, je kunt helemaal geen keutels vinden van dieren uit de laatste IJstijd!

5

Welke haven is na Rotterdam het grootst van Europa?

- A. Antwerpen
- B. Hamburg
- C. Le Havre

6

In de haven varen grote schepen. Hoe diep is het water maximaal?

- A. 10 meter diep
- B. 25 meter diep
- C. 100 meter diep

Vraag het

DE HAVENMEESTER

Wat vind je het leukst aan je werk?

'Ik zorg er samen met mijn collega's voor dat de grootste haven van Europa veilig is. Dat is toch leuk! We patrouilleren bijvoorbeeld met onze blusbotten en begeleiden het verkeer met behulp van radar. Natuurlijk moet ik ook naar vergaderingen. Maar weet je wat pas echt gaaf is? Meevaren op een patrouilleboot! Of een nieuw cruiseschip bezoeken. Ook leuk: samen met collega's oefenen om goed voorbereid te zijn op incidenten, zoals brand. Ik vind het best spannend om met een brandslang in mijn handen te staan. En ieder jaar ga ik mee met een loods om erbij te zijn wanneer zo'n heel groot containerschip van wel 400 meter (meer dan 30 stadsbussen achter elkaar) de haven binnenvaart.

Ik vind het interessant dat de haven nooit stil staat: 24 uur per dag zijn er activiteiten. Er zijn altijd wel collega's aan het werk in de haven.'

Heb jij een vraag voor de Havenmeester? Mail naar: havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. 'Havenmeester'.

5 LEESTIPS VOOR IN DE ZOMERVAKANTIE

Vakantie! Eindelijk tijd om lekker te lezen, op het strand of op de achterbank onderweg naar de camping. Met deze vijf boeken lees je meer over de haven.

1. FRED IN DE HAVEN

Trouwe hond Fred is verdwaald. Hij komt terecht in de haven van Rotterdam. Daar hoort Fred dat alle honden werken, ze hebben allemaal een hondenbaan. Zij helpen Fred aan een baan in de haven. Hij gaat boeven vangen bij een containerbedrijf. Bij deze hernieuwde herdruk zit een cd waarop Joris Lutz het verhaal voorleest en 9 liedjes zingt. *Bram Klein, vanaf ca. 5 jaar. (fredindehaven.nl)*

2. DE ZEEVAARDERS

Avonturiers waren vroeger nieuwsgierig naar

de andere kant van de oceaan. In dit boek staat alles over hun schepen en de uitvindingen waarmee ze hun route bepaalden. Met de telescoop en het kompas uit de zeemanskast beleef je de avonturen van de ontdekkingsreizigers zelf. *Philip Steele, 4-12 jaar.*

3. HET MUIZENHUIS - DE HAVEN

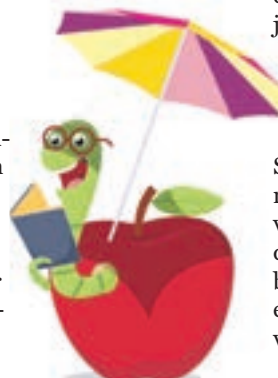
Tijdens de Havenweek gaan Sam en Julia op bezoek bij opa Zeeman. Ome Jan leert de muisjes hoe ze zelf een boot kunnen bouwen voor de bootjesrace. De boot van oude flessen en planken drijft goed, maar tijdens de race gaat er iets mis. Of ze de race nog kunnen winnen? *Studio Schaaapman, 4-8 jaar.*

4. EEN DAG IN DE HAVEN

's Morgens om zeven uur is er al een hoop bedrijvigheid in de haven. 's Avonds om tien uur is het nog steeds druk. En wat gebeurt er in de tussentijd? Op zeven grote zoekplaten zie je alle activiteiten van een dag in de haven. De klok op iedere pagina geeft aan hoe laat het is. *Britta Teckentrup, vanaf ca. 3 jaar*

5. KAPITEIN LAPPA

Stap aan boord bij kapitein Lappa en matrooshondje Wof en zie allerlei schepen voorbij varen: de containerboot, de blusboot, de sleepboot, de rondvaartboot, de politieboot, de passagiersboot en de duikboot. Door een grote golf belandt Wof in het water. Oeps, wat nu? *Mirjam Visser, vanaf ca. 4 jaar.*

AGENDA

JUNI

Gratis **KUNST OP NOORDEREILAND**

In een klein ateliercomplex op de westpunt van het Noordereiland viert kunstenaar Marjoke Schulten haar 25-jarig jubileum met een tentoonstelling van kunstwerken waarvoor ze zich vaak laat inspireren door de haven. Haar werken op papier vult ze aan met wandobjecten en digitale tekeningen. **28, 29 en 30 juni, tussen 12.00 en 17.00 uur** NEstudio's op het Noordereiland Prins Hendrikstraat 5 marjokeschulten.nl

Gratis **WATERRIJK ROTTERDAM**

Ook dit jaar weer verrassende activiteiten in, op en langs het water in het centrum van Rotterdam tijdens het Rotterdam Water Weekend. Moe-dig op 1 juli bijvoorbeeld de zwemmers aan die meedoen aan de 010 City Swim om geld in te zamelen voor het Daniel den Hoed Fonds. **29 juni t/m 1 juli** rotterdamwaterweekend.nl

JULI

NORTH SEA ROUND TOWN

Grote kans dat North Sea Jazz Festival nu is uitverkocht, maar voor wie toch iets wil meepikken van de jazzsferen in de stad is er North Sea Round Town. Op verschillende plekken in de stad gratis genieten van jazz, blues, soul, funk, hiphop en pop. **23 juni t/m 15 juli**, northsearoundtown.nl

AUGUSTUS

Gratis **FOODFESTIVAL KETELS AAN DE KADE**

In Delfshaven komt het verleden tot leven. Stap in een tijdsmachine. Met marktkramen, troubadours, demonstraties van eeuwenoude ambachten en een openluchtherberg is er van alles te ontdekken in historisch Delfshaven. **11 en 12 augustus** ketelsaandekade.nl

aan dit markante hotel. Hun tentoonstelling – mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het Havenbedrijf - Hotel New York, story of pioneers vertelt het verhaal van een stadsicoon. Want: 25 jaar Hotel New York betekent een schatkamer gevuld met verhalen, foto's, films en bijzondere items. **tot 1 nov** Museum Rotterdam, Rodezand 26, Rotterdam Volwassenen: € 7,50 p.p. 4 t/m 17 jaar: €2,50 p.p. Info: hotelnewyork.nl/25-jaar

Gratis **VEERHAVEN-CONCERT**

Een gratis klassiek openluchtconcert in de haven van Rotterdam. Met dobberende bootjes, een podium geflankeerd door antieke zeiljachten en operaprogramma door wereldtoppers zoals Soojin Moon Sebastian (sopraan) en Maria Riccarda Wesseling (mezzo). **Zaterdag 25 augustus van 19.45 tot 21.15 uur.** Ook de generale repetitie 's middags om 15.00 uur is gratis en openbaar. veerhavenconcert.nl

Gratis **VESTINGDAGEN HELLEVOETSLUIS**

Een dagje uit met het hele gezin? In Hellevoetsluis kun je schepen en stoommachines bekijken. Met livemuziek, kermis, braderie en vuurwerkshow. Hellevoetsluis, binnenstad **17, 18 en 19 augustus** vestingdagen.nl

25 JAAR HOTEL NEW YORK

Hoera! Hotel New York bestaat 25 jaar. En daarom brengt Museum Rotterdam een ode

MET extra ARTIKELN EN FILMPJES

SCHRIJF JE IN VOOR HAVENKRANT ONLINE

De Havenkrant alweer uit? Jammer hè!? Nou, dan hebben we goed nieuws voor je: online heb je altijd toegang tot het Havenkrant-archief plus de laatste updates! Schrijf je daarom in voor de Havenkrant en blijf op de hoogte van alles in en rondom de haven: recreatie, innovatie, werk, veiligheid, noem maar op. In de vorm van artikelen, maar ook filmpjes. Te bekijken op je computer, tablet of smartphone.

Ga naar PORTOFROTTERDAM.COM/HAVENKRANT en klik op abonneer.

HAVENKRANT ONLINE

MEER HAVENKRANTNIEUWS OP TABLET OF SMARTPHONE?

KIJK OOK OP PORTOFROTTERDAM.COM/HAVENKRANT

Excursie LANDTONG ROZENBURG

Win!

De Havenkrant geeft vier kaartjes weg voor een rondje Landtong Rozenburg op zaterdag 29 september. **Kans maken?** Stuur een e-mail met naam en contactgegevens naar: havenkrant@portofrotterdam.com o.v.v. 'rondje Landtong'.

Ontdek de versmelting van natuur en havenactiviteiten op Landtong Rozenburg. Vanaf FutureLand toer je met de bus door de Europoort en over de Landtong. Daarna stap je op de boot voor de terugtocht en zie je de verborgen kanten van de Maasvlakte vanaf het water. Landtong Rozenburg is een mooi voorbeeld van natuur midden in de haven, een van de ingrediënten voor een duurzame haven. **29 september, FutureLand, Europaweg 902, Maasvlakte, Rotterdam, 010-252 252 0, FutureLand.nl**

Maak kans op een gratis concert

Loting

Via rpho.nl/wijk zie je welk concert jij met jouw wijk kunt bezoeken en kun je je inschrijven voor de loting.

Feest! Dit jaar bestaat het Rotterdams Philharmonisch Orkest honderd jaar. Om dat te vieren nodigen zij alle Rotterdamse wijken

uit voor een gratis concertbezoek, mede mogelijk gemaakt door een extra ondersteuning van het Havenbedrijf (trouwe sponsor van het orkest). Bij

vrijwel alle concerten in de Doelen zijn honderd zitplaatsen gereserveerd, waarvoor wijkbewoners kunnen worden ingeloot.

Port of Rotterdam

CONTACT HAVENBEDRIJF ROTTERDAM
Afdeling Corporate Communicatie
Postbus 6622, 3002 AP Rotterdam
010-2521010
havenkrant@portofrotterdam.com

COLOFON
De Havenkrant is een uitgave van het Havenbedrijf Rotterdam. De krant wordt vier keer per jaar verspreid onder inwoners van de regio Rijnmond in een oplage van 530.000 exemplaren. Overname van artikelen en beeld uit de Havenkrant is alleen toegestaan na schriftelijke goedkeuring van het Havenbedrijf Rotterdam. De inhoud is met zorg gemaakt. Ondanks de zorgvuldigheid kunnen er onjuistheden in staan. Aan de inhoud van de krant kunnen geen rechten worden ontleend. Meningingen in deze krant zijn niet noodzakelijkerwijs de mening van de directie van het Havenbedrijf Rotterdam.

REDACTIE Erik Stenhuis (hoofdredacteur a.i.), Simone Opschoor-den Braber, Tie Schellekens, Gijs Warmenhoven (Havenbedrijf Rotterdam); Rody van der Pols, Fieke Walgreen, Maureen Land (Maters & Hermesen Journalistiek)

TEKSTEN Havenbedrijf Rotterdam, Maters & Hermesen Journalistiek

FOTOGRAFIE Jiri Boller, Anja Kortembout, Peter de Krom, Andreas Terlaak, Hollandse Hoogte

COVER Cas Oorthuys

INFOGRAPHIC Jelle Hoogendam

ART DIRECTION EN VORMGEVING Jan Peter Hemminga (Maters & Hermesen Vormgeving)

LITHOGRAFIE Studio Boon

DRUK Janssen/Pers Gennep

VERSPREIDING Reclameverspreiding Bouwman, Cultuurkoerier

FSC MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C129563